

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Ignatii Loiolae Vita

Maffei, Giovanni Pietro

Antverpiae, 1605

In Hispaniam redit. Cap. XV.

urn:nbn:de:hbz:466:1-11486

custodibus non admitteretur, cultellum è calamaria theca detractum mercedis loco iis dedit, sacri montis cacumen subito alacer, & diuinorum pedum notas multa cū prece & ingenti gaudio veneratus, ad Bethphage properauit: vbi dum singula curiosè perlustrat, subito illius animum subito, minùs diligenter in Oliueti fastigio sese animaduertisse, vtra ex cæli plaga dextrum vtra sinistrum esset Christi vestigium: qua dubitatione quasi quibusdam calcaribus incitatus, illico ad montem recurrit, adnotauitque intentis oculis vel minutissima quæque sic, vt locus in posterum dubitationi non esset: vsque ad eò inexplebile studium sacrosancta illa redemptionis humanæ mōnimenta & incunabula Christianæ religionis penitus etiam atque etiam cognoscendi recolendique mentē eius inuaserat. Interea, cū abeller diutius, nec in turba peregrinorum appareret, ad Franciscanos defertur desiderari ex eo numero Ignatium. Franciscani suspicati id quod erat, ac veriti ne per eā solitudinem Ignatius in aliquod vitæ vel seruitutis discrimen incurreret, Armenium quendam in eo cœnobio ministrantem ad illum perquirēdum celeriter miserunt; qui descendenti ex Oliuero commodum Ignatio factus obuiam, fuste primū ac truci vultu acriter minitari, ac temeritatem asperè admodum increpare: deinde immissa manu & brachio ferocius apprehensum, ad diuersorium trahere minimè sanè renitentem, quin etiam nouo cælestis gaudii rore perfusum, quòd inter eas contumelias Christum sibi præsentem, & vsque ad hospitium præeuntem, incredibili quodam genere consolationis aspiceret.

IN HISPANIAM REDIT.

CAPVT XV.

VT igitur postera dies illuxit, cum reliquo peregrinorum agmine Ignatius abiit præ desiderio tristior, & relictam prouinciã sine fine respiciens: nec tamen, quoniã præsentis necessitate victus inde recederet, de muniendo in posterum sibi quandoque reditu ac mansione desperans. Cumq; primo traiectu Cyprum tenuisset incolumis, tres ibi onerarias in Italiam paratas offendit: quarum vna erat Veneti mercatoris, maxima, & omnibus rebus instructa; altera minor, sed bene firma, Turcarum; tertia Christianorum, parua, & malè compacta. Acceteri peregrini, quòd tempus erat hybernum & obnoxium tempestatibus, pro se quis que tendere, ac certa mercede pacisci,

vt in primam ascenderent: cumque Ignatius propter egestatem
 à nauarcho repudiaretur, iisdem illum enixè precari, vt hominè
 sibi notum, probū, atque adedò sanctum ne recusaret admittere;
 quibus ille non minùs amare quam ineptè facetus: Atqui san-
 cto nihil opus est (inquit) nauis; calcabit æquora multorum ex-
 emplo. neque vnquam exorari se passus est: sed magno ei stetit
 caullus & contumacia. Cùm enim Ignatius inde per contem-
 prum exclusus, facile obtinisset iisdem deprecatoribus, vt in il-
 lam debilem gratis admitteretur: cumque simul omnia nauigia
 vento secundo soluissent; repente cooritur atrox adedò ac saua
 tempestas, vt Turcica nauis in omnium conspectu miserantium
 in modum fluctibus hausta, nullo prorsus euadente perierit; Ve-
 neta verò in scopulos illisa naufragium fecerit, saluis tamen ho-
 minibus: terra tantùm, qua vehebatur Ignatius, minimè valida,
 ventis ac fluctibus diu multumque agitata, altero denique men-
 se in Apuliam sacera ac valde fella peruenit: quo ex loco ipse de-
 inde Venetias petiit; tam longa & periculosa nauigatione mirè
 vexatus. Etenim studio paupertatis, quæ fuit illi semper omni-
 bus commodis & emolumentis antiquior, nudis cruribus hye-
 me sæuiente conscēderat, femoralibus tantùm è tela, concisaque
 ad humeros aploide; ac scissili tunica breuiore semiamictus, cum
 è celo densa caderet nix, ac tristi gelu cuncta inhorrescerent;
 atque ad has cæli iniurias accedebant quotidiana vitæ discrimi-
 na, vigiliæque, & cætera maris incommoda: quibus ille pa-
 nè confectus cùm Venetias peruenisset Ianuario mense anni
 M. D. XXIV. ab hospite Cantabro clementer acceptus, num-
 misque aliquot ad iter faciendum, atque ad fouendum stoma-
 chum nimio frigore languentem panni quodam frusto donatus,
 Ferrariam venit; ibi maximum vrbs templum ingressus, dum re-
 ligiosè numen adorat, mendicus quidam ex iis qui sacrarum æ-
 dium vestibula cōterunt, precatiori apprime intentum intrui-
 tus, confestim ad illum accedit, manumque ad stipem porrigit
 supplex: cui cùm Ignatius ex ea quam habebat pecunia nummu-
 lum hilari vultu dedisset, atque is (vt fit) rem ad cæteros pauperes
 deculisset, alius aliusque deinceps ad Ignatium accurrere: quos
 ille cùm se per Christū obsecrantes frustrari fas esse vix daceret,
 à minori bus nummis ad maiores paulatim progressus, breui to-
 tam crumenam ita penitus exhausit, vt sibi deinde ad cibum illo
 die capiendum ostiatim emendicare necesse fuerit: quam rem
 pauperes iisdem mox conspicati, & maxima quadam admiratio-
 ne correpti, sanctam, sanctam illico exclamant; quibus plausibus
 33713

vocibusque nequaquam inflatus ipse, cum vno bonæ conscientie
 testimonio niteretur, Genuam inde sine vlla cunctatione profe-
 ctus est. Graue per id tēpus inter Christianos Reges vigeat bel-
 lum; & præcipua quæque Cisalpinæ Galliæ loca vel Hispaniis
 vel Gallicis præsiidiis tenebantur: cūque ob id ipsum valde infe-
 sta cordibus ac atrociniis itinera esse constaret; admonitus à bo-
 nis quibusdam viris Ignatius est, vt per occultos tramites à via
 regia declinaret, ni cum ingenti vitæ periculo in manus militum
 vellet incidere. At ille, quem ardens odium sui & amor imitandæ
 Christi patientiæ intrepidum redderet, rectā nihilominus ire
 perrexit; neque ira multum viâ processerat, cum ad oppidum ne-
 scio quod in stationes circūsidentium Hispanorum incurrit, qui
 tam periculoso ac suspicioso tempore exploratorē sine dubio ta-
 ri, comprehensum Ignatium, & in domunculam quandam sedu-
 ctum, blandè primū interrogant; deinde omni vestimento, &
 ipsis denique calceis ferociter exuunt, singulas partes proteruè
 simul & curiosè pertractant, num quid ad obsessos vel nuntii vel
 litterarum afferat, diligenter exquirunt; cum nihil eorum quæ
 putauerant, neque percunctando elicerent, neque persequendo
 inuenirent; ira commoti: Atqui te Præfecto sistemus, inquirunt,
 & confessionem, quam pertinaciter suppressis, exprimemus: cum
 nihil recusaret Ignatius, ac tantum modo peteret, vt sua se tonica
 tecum incedere paterentur; illi verò, ludibrii & ignominiae cau-
 sa, brachia tum per media castra vulgo inspectante atque irridente
 perducunt, quam ille tam insignē contumeliam excepit ac subire
 alacer, cum aliis nominibus, tum præcipuè quòd interea sibi spe-
 cies quædam est obiecta Christi Domini, cum a Pilato per mediā
 urbem ad Herodis tribunalia missus esset, ab eo per summam in-
 iuriam atque indignitatem spreto & illuso; & vniuerso irridente
 ac sibilante populo, per hominum ora semel iterum quæ tradu-
 cti: cuius opprobrii se quoque factum esse vt cumque participem,
 mirificè lætabatur: sed vbi ad Præfecti diuersorium appropin-
 quauit, repentino quodam timore perfusus, capit subito cogita-
 re apud se, quonam modo ipsum alloqueretur. Etenim Ignatius
 quòd olim in regia, sermonis flosculos & verborum elegantias
 nimium studiosè captasset, ad eam vanitatem expiandam, con-
 sulto post conversionem instituerat rudi & agresti sermone cum
 ipsis quoque dynastis ac principibus agere; & quo magis vulgi
 contemneretur, omne liberalioris educationis & nobilitatis in-
 diciū studiosè calare; tum igitur subiit illius animum, expedi-
 re ne tali tempore quidpiam de suscepta seu tarditate seu rusti-

citat
 man
 plun
 mod
 dere
 habe
 tis p
 præ
 nen
 illo
 pite
 nin
 cul
 trac
 qua
 san
 ctu
 Abi
 mag
 dere
 mo
 cto
 dere
 inn
 verb
 aliu
 tum
 acce
 moc
 diu
 mer
 dim
 Por
 tum
 Bar
 ra p
 vali
 inge
 20
 sul
 tri
 m

citate deponere. Sed cum rem totam accuratius intruens, ab hu-
 mano timore profectam animaduertisset; vsque aded in semeti-
 ipsum animo concitatus est, vt nulla habita ratione periculi, non
 modo mutata consuetudine, ad orationis lenocinia non descen-
 dere, sed nullum prorsus neque gestus neque verborum honore
 habere Praefecto decreuerit. Quae res cuiquam fortasse temerita-
 tis potius quam consilii videatur esse; sed vtique seruorum Dei,
 praesertim in ipso seruire poenitentiae, facta vel dicta ad com-
 nem sensum, ac normam exigenda non sunt. Cum igitur coram
 illo stecisset, vt erat seminudus & squalidus, ne apertio quidem ca-
 pite, oculos humi defigit; multa ac varia sciscitanti nullam om-
 nino reddit vocem, tantum ad illam interrogationem: Esne spe-
 culator? non esse, respondit; idque ob eam causam, ne si nihil co-
 tradixisset, silentio ipso, quod aiunt, rem affirmasse, & merito
 quaestorem in suam perniciem efferasse videretur. Tum ille in-
 sanum ratus Ignatium, acriter milites increpat, quod in coe-
 ptum suum, non bene cognita te, dementem adduxerint; & simul,
 Abigite hunc, inquit, liberumque dimittite; qua reprehensione
 magis magisque irritati, cum aduersus Ducem hiscere non au-
 derent, sui doloris poenas ab innooente Ignatio repetunt; nec
 modò iurgia & probra certatim ingerere, sed etiam impetu fa-
 cto, pugnis, cubitis, calcibus hominis latera faciemque contun-
 dere, mirabiliter in ipso verberum dolore latantis, quod aliquid
 innoxio sibi ad Christi exemplum perpeti contigisset. Cumque
 verberando & conuitiando fessi denique destitissent, miseratus
 alius quidam miles excepit exanimem, ac fouit, ciboque recrea-
 tum insequenti luce tutum abire permittit. Sed antequam Genuam
 accederet, rursus in statua Gallorum incidit; verum euentu ad-
 modum dispari, siquidem Dux, vt eum in Guipuzcoa natum au-
 diuit Vasco ipse eidem regioni finitimus, quasi popularem ele-
 menter agnouit, ac benignè tractari à militibus iustum post die
 dimisit incolumem. Inde cum Genuam peruenisset, Rhodericum
 Portundum ibi offendit Cantabrum, Hispaniensi classi praepo-
 situm, in Ferdnandi quondam regia sibi notum; cuius beneficio dū
 Barcinonem erajicitur, nihilo pacatiori vsus est mari, quam ter-
 ra paulo antè vsus fuerat. Etenim à piratis conspecta nauis, qui
 valida per eos dies classe infestum habebant mare Ligusticum,
 ingenti nautarum labore manuque manus infectantium effugit.